Državna komisija za vodenje nacionalnega preverjanja znanja,
Predmetna komisija za slovenščino,
Predmetna komisija za matematiko,
Predmetna komisija za angleščino,
Predmetna komisija za nemščino,
Državni izpitni center

Osnovnim šolam

Datum: 21. 6. 2007
Številka: 6032-3-NPZ

ZADEVA: OPISI DOSEŽKOV UČENCEV 6. RAZREDA NA NACIONALNEM PREVERJANJU ZNANJA

Spoštovani,

pomemben cilj nacionalnega preverjanja znanja v šolskem letu 2006/2007 je učencem, njihovim staršem, učiteljem in šolam ponuditi dodatno informacijo o doseženem znanju učencev.

V pričujočem dopisu Vam posredujemo informacije o dosežkih učencev na letošnjem nacionalnem preverjanju znanja iz slovenščine, matematike, angleščine in nemščine. Informacije o dosežkih vam v obliki strokovnega analitičnega prispevka posredujemo tudi kot pomoč pri pripravi poročila Vaše šole o izvedbi nacionalnega preverjanja znanja in analizi dosežkov, kar je tudi sestavni del letnega poročila o realizaciji letnega delovnega načrta šole.

Posredujemo Vam grafične predstavitve dosežkov vseh učencev na rednem roku ob koncu drugega obdobja skupaj s kratkim opisom grafikonov in na grafikonih izbranih (tj. obarvanih) območij. Člani predmetnih komisij in sodelavci Državnega izpitnega centra smo pripravili kvalitativne opise izbranih območij na lestvici dosežkov na nacionalnem preverjanju znanja. Pri pripravi opisov smo se zgledovali po mednarodnih raziskavah znanja, kot so PISA, TIMSS in PIRLS. Prepričani smo, da bodo kvalitativni opisi izbranih območij omogočili vpogled v znanja in zmožnosti, ki so jih pokazali učenci z dosežki v izbranih območjih na lestvici.

Grafične predstavitve dosežkov na nacionalnem preverjanju znanja na rednem roku ob koncu drugega obdobja smo izdelali tako, da smo dosežke učencev, ki so sodelovali na nacionalnem preverjanju znanja iz danega predmeta, razvrstili od najnižjega do najvišjega, nato pa smo z višino stolpca prikazali število učencev z danim dosežkom. Na naslednjih straneh so na ta način predstavljeni letošnji dosežki učencev pri slovenščini, matematiki, angleščini in

nemščini. Dosežki so predstavljeni v odstotnih točkah, s piko pa je označen povprečni dosežek vseh učencev.

Na vsaki grafični predstavitvi dosežkov učencev so s posebno barvo označena štiri območja: zeleno, rumeno, rdeče in modro.

Zeleno območje označuje učence, katerih skupni dosežki določajo mejo *spodnje četrtine* dosežkov (glede na ostale dosežke). V tem območju je 10 % učencev; njihovi dosežki so višji od spodnjih 20 % in nižji od 70 % preostalih dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki med 20. in 30. kvantilom.)

Rumeno območje označuje učence, katerih skupni dosežki določajo mejo *med polovicama* dosežkov. V tem območju je 10 % učencev; njihovi dosežki so višji od spodnjih 45 % in hkrati nižji od 45 % preostalih dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki med 45. in 55. kvantilom.)

Rdeče območje označuje učence, katerih skupni dosežki določajo mejo *zgornje četrtine* dosežkov. V tem območju je 10 % učencev; njihovi dosežki so višji od spodnjih 70 % in nižji od 20 % preostalih dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki med 70. in 80. kvantilom.)

Modro območje označuje učence, katerih skupni dosežki so v *zgornji desetini* dosežkov. V tem območju je 10 % učencev z najvišjimi dosežki; njihovi dosežki so višji od 90 % dosežkov. (V statističnem žargonu pravimo, da so to dosežki nad 90. kvantilom.)

Za vsako od navedenih območij smo določili naloge, ki so jih učenci reševali uspešno – uspešnost reševanja pomeni, da je dano nalogo pravilno rešilo vsaj 65 % učencev z dosežki v danem območju (tako določajo uspešnost tudi v mednarodnih raziskavah znanja). To v splošnem pomeni, da so učenci z višjimi dosežki uspešno reševali tudi naloge iz nižjih območij (znanje namreč razumemo kot naraščajoče) – učenci z dosežki v rumenem območju so zato v splošnem uspešno reševali tako naloge iz rumenega območja kot tudi naloge iz zelenega območja; učenci z dosežki v rdečem območju so poleg nalog iz rdečega območja v splošnem uspešno reševali tudi naloge iz zelenega in iz rumenega območja; učenci z dosežki v modrem območju pa so v splošnem uspešno reševali tako naloge iz modrega območja kot tudi tiste, ki so uvrščene v ostala območja. Za dosežke izven izbranega območja pa lahko v splošnem sklepamo naslednje: Če ima učenec dosežek pod prvim (tj. zelenim) območjem, lahko rečemo, da z nižjo verjetnostjo (tj. manj kot 65-odstotno) izkazuje znanje, uvrščeno na prvo območje; če ima dosežek med dvema območjema, lahko rečemo, da z visoko verjetnostjo (tj. več kot 65-odstotno) izkazuje znanje, ki je uvrščeno na spodnje območje, in z nižjo verjetnostjo (tj. manj kot 65-odstotno) znanje, uvrščeno na zgornje območje.

Predmetne komisije za nacionalno preverjanje znanja so po pregledu tako razvrščenih nalog pripravile opis oz. sintezo vsebin, ki so skupne nalogam iz posameznega območja. Kvalitativni (oz. vsebinski) opisi območij predstavljajo vsebino tistega znanja, ki ga (s 65-odstotno verjetnostjo) izkazujejo učenci z dosežki v izbranem območju. Opisi izbranih območij na lestvicah dosežkov letošnjega nacionalnega preverjanja znanja so enaki za vse šole in jih posredujemo vsem v enakem besedilu. Vaši šoli posebej pa posredujemo tudi več predstavitev dosežkov učencev Vaše šole v primerjavi z državnim povprečjem. V prvem sklopu so grafične predstavitve dosežkov vseh učencev v državi z dodatno označenim povprečnim dosežkom učencev Vaše šole. Oznaka je v obliki odebeljene navpične črtice v

spodnjem delu grafikona. V drugem sklopu Vam posredujemo grafične predstavitve dosežkov le za učence Vaše šole, kjer so dosežki, ki se razvrščajo v posamezna izbrana območja državne porazdelitve, označena z ustreznimi barvami. V tretjem sklopu vam posredujemo osnovne statistične podatke o dosežkih na NPZ na državni ravni in na ravni Vaše šole, v četrtem sklopu pa povprečne dosežke po nalogah v preizkusih za posamezni predmet na državni ravni in na ravni Vaše šole.

Prosimo Vas, da pri uporabi teh podatkov (še zlasti podatkov o povprečnih dosežkih na šolah) upoštevate, da ti niso namenjeni neposrednim primerjavam med šolami. Na povprečne dosežke namreč vpliva veliko raznovrstnih dejavnikov, zato ni primerno, da se o uspešnosti šolskega dela sklepa le na podlagi povprečnega dosežka na nacionalnem preverjanju znanja. Prav tako morate vedeti, da ni izbira območij na lestvici dosežkov nikakor povezana s šolskimi ocenami, temveč temelji le na porazdelitvi dosežkov na preizkusih znanja iz posameznega predmeta nacionalnega preverjanja znanja. Pri uporabi opisov znanja in zmožnosti po območjih Vas tudi prosimo, da upoštevate, da le-ti temeljijo na manjšem številu nalog iz letošnjih preizkusov in da bi že navidezno manjše spremembe v nalogi morda vplivale na uvrstitev naloge v drugo skupino. Opisi so tako pripravljeni kot splošno vodilo pri ugotavljanju vsebine znanja učencev.

Upamo, da bodo te informacije o dosežkih vseh učencev in o dosežkih učencev Vaše šole pomagale Vam, Vašim učencem in njihovim staršem pri ugotavljanju močnih in šibkih področij ter pri pripravah na novo šolsko leto.

OPISI DOSEŽKOV NPZ PRI SLOVENŠČINI

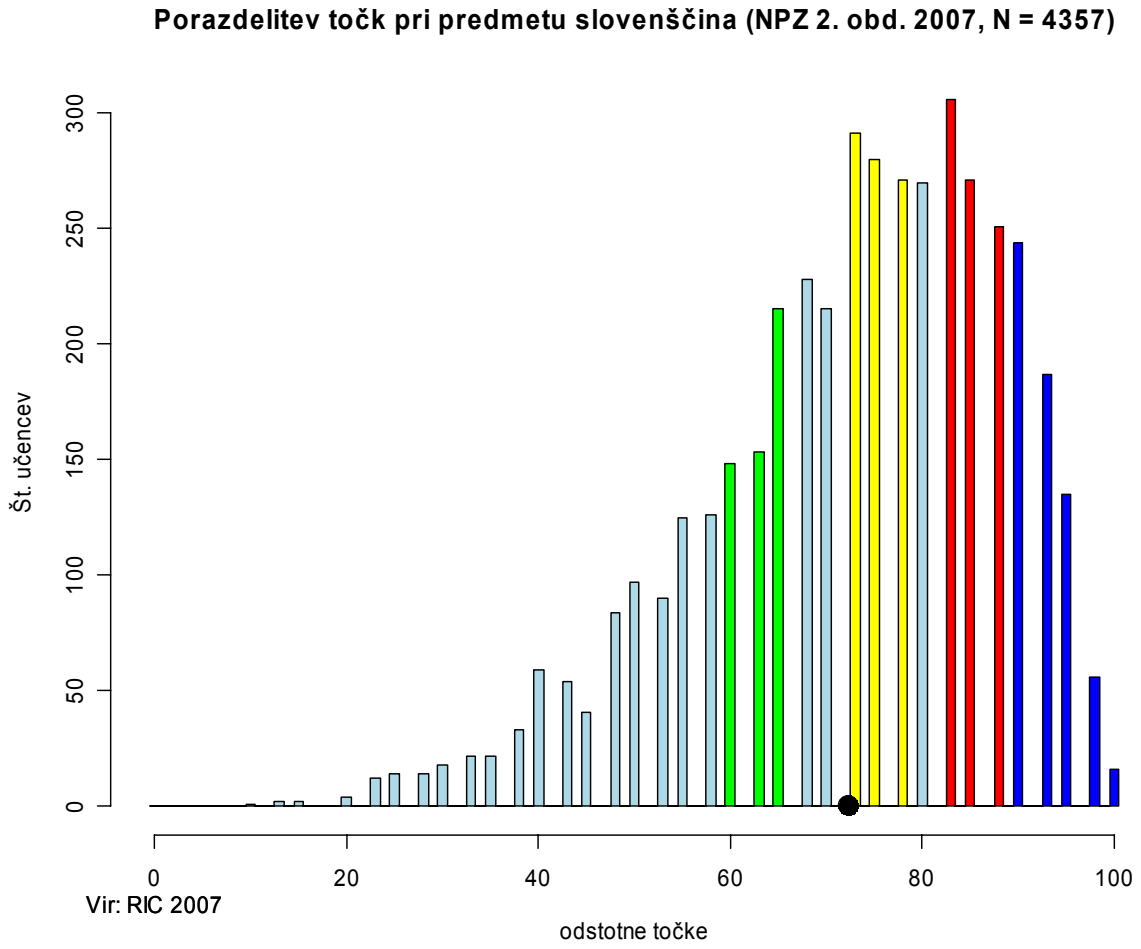

ZELENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri NPZ iz slovenščine od koncu 2. obdobja določajo mejo *spodnje četrtine dosežkov*, so v povprečju uspešno rešili 13 od skupaj 19 nalog s skupaj 22 točkami, in sicer

naslednje naloge v I. delu preizkusa znanja (ob neznanem neumetnostnem besedilu – pripovedi iz knjige Vlaki z naslovom Hitrost in razkošje na železniških tirih):

- naloge, ki preverjajo zmožnost samostojnega tihega branja neznanega neumetnostnega besedila, njegovega razumevanja in znajdenja v njem – nalogo, ki preverja zmožnost prepoznavanja sporočevalčevega namena (2. naloga – kaj je bil namen pisca izhodiščnega besedila, naloga izbirnega tipa z enim pravilnim odgovorom, 1t, R /= razumevanje/), nalogo, ki preverja zmožnost povzemanja podtem (3. naloga – kaj si izvedel o vlaku, naloga dopolnjevanja, 3t, R), ter nalogo, ki preverja zmožnost razumevanja besedila (4. naloga – ali so navedene trditve o izhodiščnem besedilu pravilne, naloga izbirnega tipa, 2t, Z /=znanje/poznavanje – prepis podatkov iz izhodiščnega besedila/, R);
- nalogo, ki preverja metajezikovno in poimenovalno zmožnost (5. naloga – v zadnjem odstavku izhodiščnega besedila poišči protipomenki, 1t, R);
- nalogi, ki preverjata metajezikovno zmožnost/obvladovanje temeljnih jezikoslovnih pojmov oz. doseganje izobraževalnih ciljev v rabi (6. naloga –

podčrtani besedi oz. besedo v navedenih besednih zvezah zamenjaj s pridevnikom, 2t, R, U /= uporaba/, in 9. naloga – v kateri časovni obliki so glagoli v izhodiščnem besedilu, naloga izbirnega tipa, 1t, U);
- nalogo, ki preverja upovedovalno/skladenjsko in pravopisno zmožnost (7. naloga – povedi dopolni z besedama v oklepajih, 2t, U); ter

<u>naslednje naloge v II. delu preizkusa znanja</u> (ob neznanem umetnostnem besedilu – odlomek iz proznega besedila z naslovom Čudežne gosli):
- nalogo, ki preverja prepoznavanje pravljice in ločevanje le-te od ostalih vrst književnih besedil (1. naloga, naloga izbirnega tipa, 1t, Z);
- nalogo, ki preverja najdenje bistvenih podatkov v besedilu (avtor, pravljično število) in razumevanje časa dogajanja (2. naloga, naloga izbirnega tipa, 3t, Z in R);
- nalogo, ki preverja razumevanje dela besedila (3. naloga, krajši zapis odgovora, 1t, R);
- nalogo, ki preverja razumevanje dogajanja, povezanega v trden vzročno-posledični sistem (4. naloga, naloga izbirnega tipa, 2t, R);
- nalogo, ki preverja najdenje bistvenega podatka (pravljični predmet) v besedilu (5. naloga, krajši zapis odgovora, 1t, Z);
- nalogo, ki preverja razumevanje ravnanja glavne književne osebe in pravilnost zapisa odgovora v povedi (6. naloga, krajši zapis odgovora v obliki povedi, 2t, R in U).

Učenci s skupnimi dosežki v zelenem območju so v I. delu preizkusa znanja, ki obsega 12 nalog in 24 točk, v povprečju uspešno rešili 7 nalog s skupaj 12 točkami. Naloge preverjajo znanje oz. zmožnosti na različnih taksonomskih ravneh, prevladujejo naloge, ki preverjajo znanje na ravni razumevanja in uporabe.

V II. delu preizkusa znanja, ki obsega 7 nalog in skupaj 16 točk, so ti učenci v povprečju uspešno rešili 6 nalog, za katere so prejeli v povprečju 10 točk. Taksonomsko so te naloge na ravni znanja/poznavanja (1., 5. in delno 2. naloga), razumevanja (3., 4. ter delno 2. in 6. naloga).

Naloge iz I. in II. dela predvidevajo poznavanje naslednjih strokovnih izrazov iz učnega načrta za 2. triletje: protipomenka, pridevnik, glagol, časovna oblika, sedanjik, preteklik, prihodnjik; (ljudska) pravljica, pustolovska zgodba, kriminalka, mladinska povest.

RUMENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki določajo mejo *med polovicama dosežkov*, <u>so poleg nalog iz zelenega območja v povprečju uspešno rešili še 3 naloge (od teh 1 delno) s skupaj 7 točkami</u>, in sicer
<u>naslednji nalogi v I. delu preizkusa znanja</u>:
- nalogo, ki preverja zmožnost prepoznavanja okoliščin ter pravopisno zmožnost (1. naloga – kdaj in v kateri knjigi je bilo objavljeno besedilo, naloga dopolnjevanja, 1t, Z /prepis podatkov iz izhodiščnega besedila/);
- nalogo, ki preverja pravopisno zmožnost – rabo velike začetnice, vejice, zapis lastnega imena (11. naloga – popravi pravopisne napake v povedi – napiši ločili in veliki začetnici, 2t, U); ter

naslednjo nalogo v II. delu preizkusa znanja:

- del tvorbne naloge, ki preverja zmožnost obnavljanja dela dogajanja in zahteva izpostavitev doživljanja ene od književnih oseb (7. naloga – vsebina, tvorjenje besedila, 4t, S /=sinteza/).

Taksonomsko nalogi iz I. dela preizkusa znanja preverjata zmožnost/znanje na ravni znanja/poznavanja in uporabe, naloga iz II. dela preizkusa znanja pa zmožnost/znanje na ravni sinteze.

Naloge, ki spadajo v rumeno območje, ne preverjajo poznavanja izobraževalnih ciljev oz. strokovnih izrazov iz učnega načrta za 2. triletje.

RDEČE OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri slovenščini določajo mejo *zgornje četrtine dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega in rumenega območja v povprečju uspešno rešili še 2 nalogi; obe v I. delu preizkusa znanja, in sicer:

- nalogo, ki preverja upovedovalno/skladenjsko in pravopisno zmožnost (8. naloga – vprašaj se po podčrtanem delu navedene povedi, vprašalno poved napiši na črto, 2t, U), in
- nalogo, ki preverja zmožnost tvorjenja besedila dane vrste (12. naloga, A, ustreznost besedilni vrsti in vsebina, ter B – pravopisna in slovnična pravilnost – napiši mali oglas o pozabljeni jakni, pri opisu jakne si pomagaj z ilustracijo, A: 4t, B: 2t, S).

8. naloga ne preverja poznavanja izobraževalnih ciljev/strokovnih izrazov iz učnega načrta za 2. triletje, za pravilno rešitev 12. naloge pa je potrebno poznavanje besedilne vrste mali oglas.

MODRO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki določajo *zgornjo desetino dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega, rumenega in rdečega območja v povprečju uspešno rešili še 2 nalogi (od teh 1 delno), in sicer
10. nalogo v I. delu preizkusa znanja:

- nalogo, ki preverja upovedovalno/skladenjsko zmožnost, vprašalnico za načinovni prislov (vprašaj se po podčrtanih besedah, 1t, U), ter

del tvorbne naloge v II. delu preizkusa znanja:

- 7. nalogo, B – poleg zmožnosti obnavljanja dela dogajanja in izpostavitve doživljanja ene od književnih oseb so pokazali še zmožnost samostojnega upovedovanja ter praktično obvladovanje pravopisnih in slovničnih pravil, 2t, U.

Nalogi ne zahtevata poznavanja izobraževalnih ciljev/strokovnih izrazov iz učnega načrta za 2. triletje.

Razporeditev dosežkov je v skladu s cilji in standardi v učnem načrtu, tega pa ni mogoče trditi glede občutljivosti preizkusa znanja. V prvem delu preizkusa znanja sta pričakovano zahtevnejši 8. in 10. naloga, ki preverjata upovedovalno/skladenjsko zmožnost na ravni rabe.

V obeh delih preizkusa sta pričakovano zahtevnejši tudi tvorbni nalogi, ki najbolj celovito preverjata sporazumevalno in recepcijsko zmožnost učencev, sicer pa je v preizkusu premalo zahtevnejših nalog, ki bi dovolj dobro omogočale zaznavanje razlik v znanju učencev, kar bi povzročilo enakomernejšo porazdelitev dosežkov/nalog med vsemi območji. To še nekoliko bolj velja za II. del preizkusa, v katerem se skladno z učnim načrtom za 2. triletje preverja predvsem razumevanje krajšega proznega besedila, ne pa tudi književno znanje.

OPISI DOSEŽKOV NPZ PRI MATEMATIKI

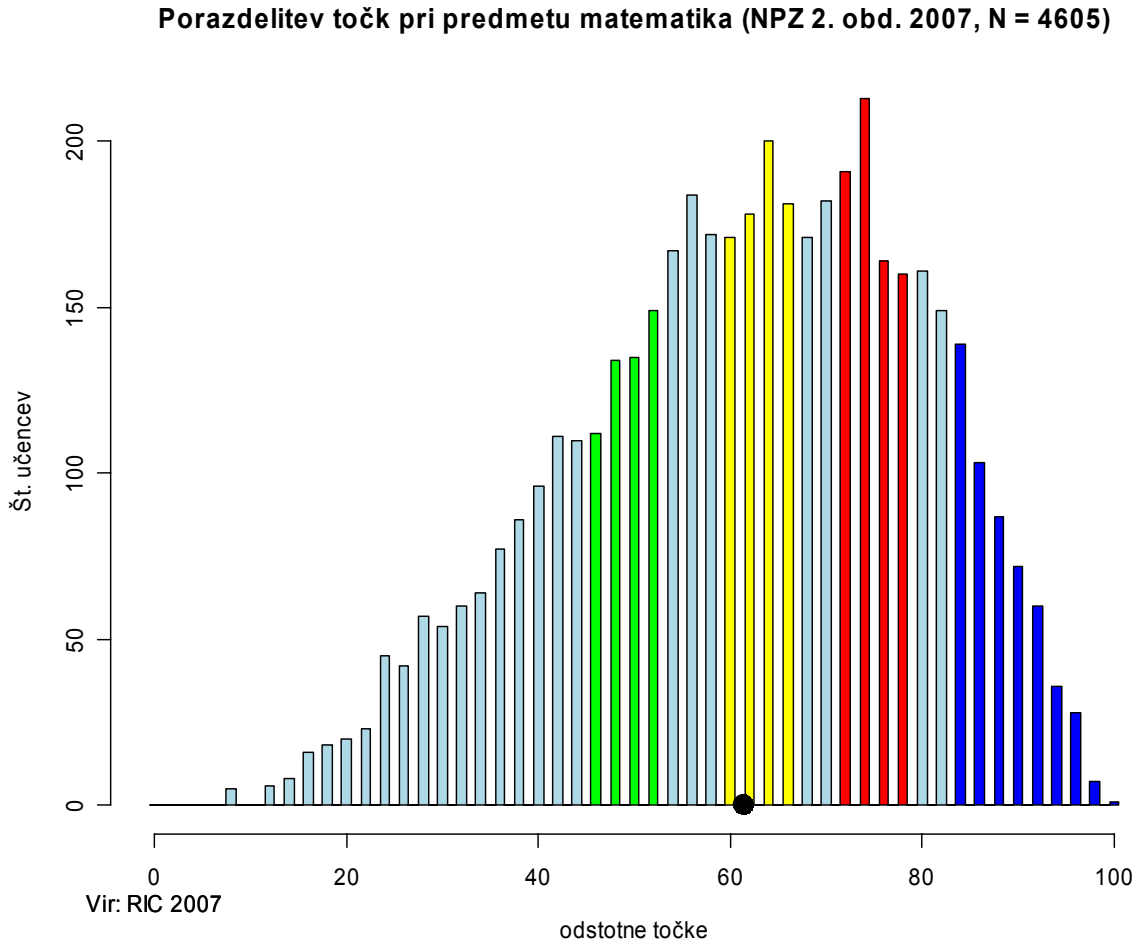

ZELENO OBMOČJE

Učenci prepoznajo osnovne matematične pojme, izvajajo rutinske postopke in uporabljajo preproste strategije reševanja besedilnih problemov iz življenjskih situacij. Računajo v množici naravnih števil in prepoznajo dele celote na sliki. Obvladajo risanje osnovnih geometrijskih elementov in branje podatkov iz preglednice in iz stolpčnega prikaza.

Učenci znajo:

- prebrati podatke iz dane življenjske situacije in urediti razbrane količine po velikosti (1.1, 1.4);
- prepoznati pravilo v zaporedju naravnih števil, ulomkov in decimalnih števil in zaporedje tudi oblikovati (2.1, 2.2, 2.3);
- seštevati, odštevati in množiti naravna števila do milijon (3.1, 3.2, 3.3);
- narisati pravokotnico skozi točko in jo označiti (4.1);
- v besedilni nalogi iz dane življenjske situacije razbrati in povezati nekatere podatke, z njimi izvesti smiselni postopek in poiskati delne rešitve naloge (5.3, 5.4);
- na sliki prepoznati osenčeni del celote (6.1, 6.2);
- prebrati podatke s stolpčnega prikaza in računati z njimi (8.1, 8.2, 8.3);
- iz obsega kvadrata izračunati ali nakazati dolžino stranice (11.1).

Zgled 1: 2. naloga

Na črte zapiši manjkajoča števila in oblikuj zaporedja.

a) 10690; 10590; _____ ; 10390; _____ ; _____ ;

b) $\frac{1}{3}$; $\frac{2}{6}$; _____ ; $\frac{4}{12}$; _____ ; _____ ;

c) 0,03; 0,05; _____ ; 0,09; _____ ; _____ ;

Področje: števila Kognitivno področje: poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev

Zgled 2: 8.a, 8.b, 8.c

(Opomba: V zeleno območje so uvrščene točke 8.1, 8.2, 8.3.)

Vsi učenci 4., 5. in 6. razreda osnovne šole v Veliki vasi so se na začetku šolskega leta vpisali v krožke. Vsak učenec je izbral natanko en krožek. Izbirali so med računalniškim, čebelarskim, lutkovnim, modelarskim in lokostrelskim krožkom.

Slika prikazuje število prijavljenih učencev posameznega razreda k izbranemu krožku.

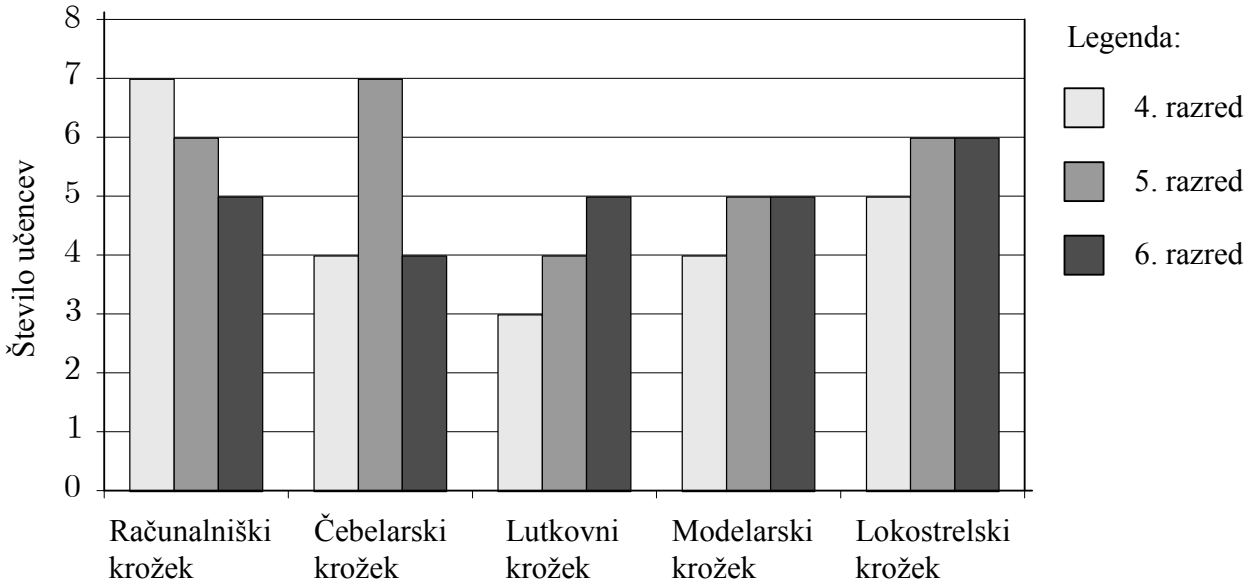

Odgovori na vprašanja:

a) H kateremu krožku se je prijavilo največ učencev 5. razreda?

_____

b) Kateri krožek obiskuje skupno 17 učencev?

_____

c) Koliko je vseh učencev 4. razreda?

_____

d) Želimo, da bi bilo pri vsakem krožku enako število učencev 6. razreda. Kako bi to dosegli s prerazporeditvijo enega učenca? Opiši prerazporeditev.

_____

_____

Področje: podatki Kognitivno področje: poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev, izvajanje rutinskih postopkov

RUMENO OBMOČJE

Učenci izvajajo osnovne računske operacije z naravnimi in z decimalnimi števili, rišejo in označujejo geometrijske elemente, prikažejo dele celote, pretvarjajo in primerjajo količine in rešijo problem iz vsakdanjega življenja.

Učenci znajo:

- deliti naravna števila do milijon (3.4);
- narisati krožnico z danim polmerom, prepoznati odnos med geometrijskima elementoma in ga označiti (4.2, 4.3);
- rešiti besedilno nalogo iz dane življenjske situacije, kjer je treba razbrati in povezati podatke, z njimi izvesti smiselni postopek in rešitve upodobiti na številski premici – časovni trak (5.1, 5.2, 5.5, 5.6);
- na modelu, ki je razdeljen na dvanajst enakih delov, osenčiti četrtino (6.3);
- pretvoriti in primerjati količine pri merjenju tekočin in časa, katerih merska števila so izražena z naravnimi števili, z decimalnimi števili in z ulomki (10.2, 10.4);
- v kompleksni besedilni nalogi z decimalnimi števili razbrati in povezati podatke in nakazati prvi korak reševanja (12.1).

Zgled 1: 4.b in 4.c
(Opomba: V rumeno območje sta uvrščeni samo točki 4.2 in 4.3.)

Na sliki sta narisani daljica AB in točka C.

a) Skozi točko C nariši pravokotnico p na daljico AB. Na sliki označi premico p in pravi kot.

b) Nariši krožnico s središčem v točki A in polmerom $2{,}5\ \mathrm{cm}$.

c) Presečišče krožnice in daljice AB označi s točko M.

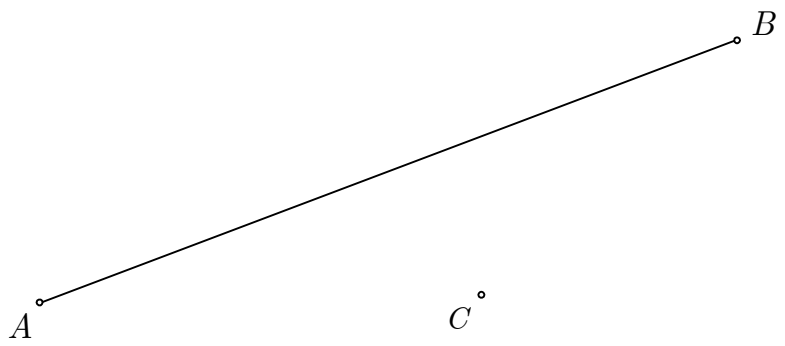

d) Kaj predstavlja daljica AM?

Odgovor: _____

Področje: podatki Kognitivno področje: poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev, izvajanje rutinskih postopkov

Zgled 2: 5. naloga
(Opomba: Točki 5.3 in 5.4 sodita tudi v zeleno območje.)

Štiričlanska družina Novak ima dva otroka, Uroša in Matica. Uroš se je rodil leta 1994 in je štiri leta starejši od Matica. Mama Ana je dobila svojega prvega otroka Uroša pri 26 letih. Oče Stane je bil takrat star 28 let.

a) Koliko let bodo stari člani družine Novak v letu 2008?

Reševanje:

Dopolni:

V letu 2008 bodo člani družine Novak stari: oče Stane _____ let,

mama Ana _____ let, sin Uroš _____ let, sin Matic _____ let.

b) Na številski osi prikaži letnice rojstva članov družine Novak.

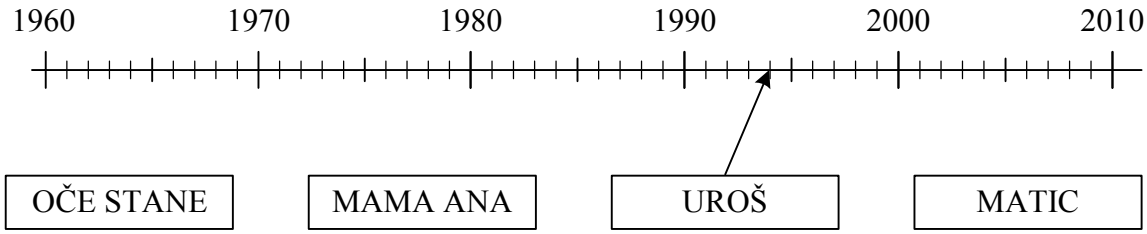

Področje: števila
Kognitivno področje: uporaba kompleksnih postopkov

RDEČE OBMOČJE

Učenci poznajo in uporabljajo osnovne pojme iz ravninske geometrije, obvladajo odnose med količinami izraženimi z merskimi enotami, rešujejo naloge s sklepanjem in izvajajo kompleksne postopke pri reševanju problemov s področja števil in merjenja.

Učenci znajo:

- na sliki prepoznati in poimenovati polmer krožnice (4.4);
- izmeriti velikost danega kota v stopinjah (7.3);
- prebrati in primerjati podatke s stolpčnega prikaza, logično sklepati, ugotoviti smiselno prerazporeditev podatkov in prerazporeditev opisati (8.4);
- pretvoriti in primerjati količine pri merjenju dolžine in mase, katerih merska števila so izražena z naravnimi in z decimalnimi števili (10.1, 10.3);
- narisati kvadrat z danim obsegom, označiti oglišča (11.2) in določiti ustrezen podatek za računanje ploščine oziroma nakazati smiselno pot za izračun ploščine kvadrata (11.3);
- reševati kompleksno besedilno nalogo z decimalnimi števili, kjer je treba iz besedila razbrati in povezati podatke in izvesti smiselno pot reševanja (12.2);
- v kompleksni besedilni nalogi z decimalnimi števili in z ulomki razbrati in povezati nekatere podatke in nakazati prvi korak reševanja (13.1).

Zgled 1: 10.a in 10.c
(Opomba: V rdeče območje sta uvrščeni samo točki 10.1 in 10.3.)

Količine primerjaj po velikosti. V okvirčke vpiši znak $<$, $>$ ali $=$ tako, da bo zapis pravilen.

a) $15{,}50\ \mathrm{dm}$ $\square$ $1{,}55\ \mathrm{m}$

b) $0{,}21\ h\ell$ $\square$ $12\ \ell$

c) $0{,}18\ \mathrm{kg}$ $\square$ $230\ \mathrm{g}$

d) $36\ \mathrm{min}$ $\square$ $\frac{3}{4}\ \mathrm{h}$

Področje: merjenje Kognitivno področje: poznavanje in razumevanje pojmov in dejstev

Zgled 2: 10. naloga
(Opomba: V rdeče območje sta uvrščeni samo točki 10.1 in 10.3.)

a) Nariši kvadrat, katerega obseg je $20\ \mathrm{cm}$. Označi oglišča.

b) Kolikšna je ploščina kvadrata z obsegom $20\ \mathrm{cm}$?

Reševanje:

Odgovor: _____

Področje: geometrija in merjenje Kognitivno področje: izvajanje rutinskih postopkov

MODRO OBMOČJE

Učenci uporabljajo ustrezne strategije reševanja pri zahtevnejših matematičnih problemih iz vsakdanjega življenja, razbirajo in povezujejo podatke, logično sklepajo, zanesljivo izpeljejo postopke reševanja oziroma rešijo problem v celoti.

Učenci znajo:

- prebrati podatke iz slikovnega prikaza, ki predstavlja znano življenjsko situacijo, in računati z decimalnimi števili (1.3);
- narisati danemu kotu sovršni kot in sokot in ju označiti (7.1, 7.2);
- rešiti besedilno nalogo iz dane življenjske situacije, izraziti podatke za merjenje dolžine z isto mersko enoto in izvesti smiselni postopek reševanja (9.1, 9.2.);
- izračunati ploščino kvadrata iz danega obsega (11.4);
- v kompleksni besedilni nalogi z decimalnimi števili in z ulomki razbrati in povezati podatke, izvesti smiselne postopke reševanja in poiskati rešitev naloge (13.2, 13.3, 13.4).

Zgled 1: 9. naloga

Sosedovi želijo s cipresami zasaditi $18{,}4\ \mathrm{m}$ dolgo ograjo. Razmik med zasajenimi cipresami bo $40\ \mathrm{cm}$. Na začetku in na koncu ograje namesto cipres stojita betonska stebra.
Koliko cipres bodo potrebovali sosedovi za zasaditev ograje?

Reševanje:

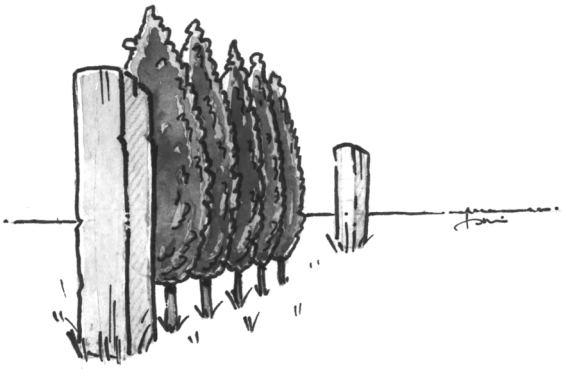

Odgovor: _____

Področje: števila Kognitivno področje: uporaba kompleksnih postopkov, reševanje in raziskovanje problemov

Zgled 2: 13. naloga

Peter popije vsak dan $\frac{1}{4}$ litra mleka. V shrambi je bilo 10 litrov mleka. Od tega je mama porabila $1{,}5$ litra mleka za palačinke in $0{,}75$ litra za potice. Preostalo mleko je popil Peter. V koliko dneh je Peter popil preostalo količino mleka?

Reševanje:

Odgovor: _____

Področje: števila Kognitivno področje: reševanje in raziskovanje problemov

OPISI DOSEŽKOV NPZ PRI ANGLEŠČINI

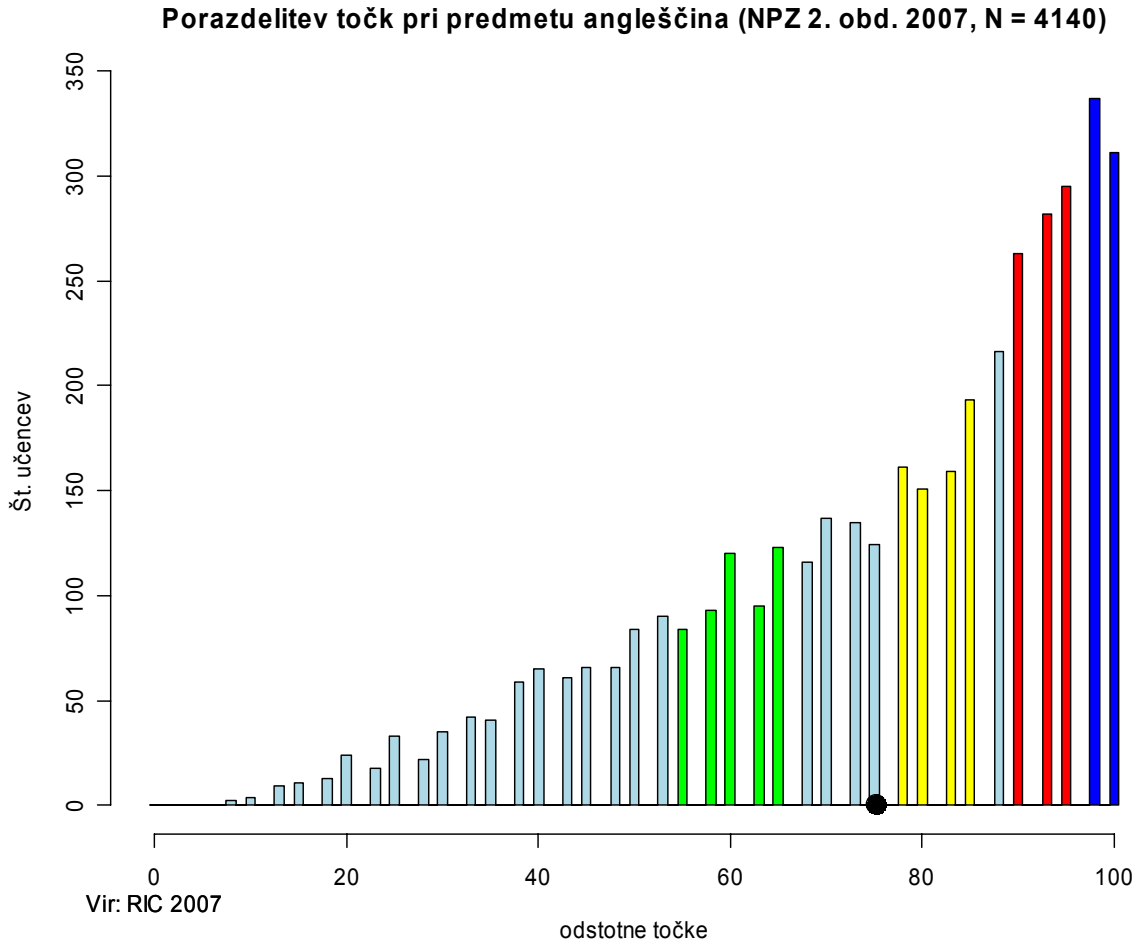

ZELENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini določajo mejo *spodnje četrtine dosežkov*, so v povprečju uspešno rešili naslednje naloge/postavke:

1. del – slušno razumevanje:

- Testne postavke 1, 2, 4, 5 in 6 so preverjale razumevanje govorjenega besedila kot celote. Učenci so morali povezati besede, ki so bila dane v naboru nad sliko, z osebami, ki jih je prikazovala slika. Besedilo je bilo razločno govorjeno, podprto z jasnimi ilustracijami in z zvočno kakovostno. Naloga je bila sestavljena tako, da smo se skorajda povsem izognili vplivu drugih dejavnikov (npr. branja, prepoznavanja besed, kompleksnosti reševanja itd.) na zmožnost slušnega razumevanja. Pri slušnem razumevanju govorimo o receptivni zmožnosti in ta je tudi prva, s katero se otrok sreča na poti osvajanja tujega jezika, zato naj bi večina učencev naštete testne postavke tudi uspešno rešila.

2. del – besedišče:

- Naloga A, vse testne postavke od 1 do 8. Učenci so morali besede za stvari, ki so bile na sliki označene s številkami, povezati z ustreznimi besedami iz nabora in črke zapisati v tabelo. Naloga je preverjala prepoznavanje posameznih učencem že

znanih besed brez njihove rabe v sobesedilu, to pa je temeljni standard znanja angleščine po drugem obdobju.

3. del – bralno razumevanje:

- Naloga A, vse testne postavke od 1 do 6. Naloga je preverjala razumevanje kratkih zapisanih besedil (oglasi za klube), ki so jih morali učenci povezati s trditvami v tabeli. Pri tej nalogi smo izločili vpliv drugih dejavnikov (npr. pisanja) na bralno razumevanje.
- Naloga B, testna postavka 5, ki je preverjala razumevanje besedila s kratkimi odgovori. Testna postavka 5 je zahtevala od učenca, da je poiskal jasno dano informacijo v besedilu.

RUMENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini določajo mejo *med polovicama dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega območja v povprečju uspešno rešili še naslednje naloge/postavke:

1. del – slušno razumevanje:

- Testni postavki 3 in 7 sta preverjali natančno poslušanje besedila in povezovanje delov besedila z osebami na sliki. Učenci so morali za pravilno reševanje testne postavke 3 povezati naslednje informacije: *tall, his mum, standing next to*. Tudi postavka 7 je od učencev zahtevala, da so pozorno poslušali in izluščili bistveno informacijo *that girl with dark hair*, saj sta bili na sliki dve deklici, ena s svetlimi in druga s temnimi lasmi.

2. del – besedišče:

- Naloga B, testne postavke od 1 do 5. Naštete postavke so preverjale poznavanje besedišča v sobesedilu z danim naborom besed, od katerih so bile tri uporabljene kot distraktorji. Učenci so morali razumeti izhodiščno besedilo, da so lahko dane vrzeli zapolnili z ustreznimi besedami.

3. del – bralno razumevanje:

- Naloga B, testne postavke 1, 2 in 4, ki so preverjale bralno razumevanje kratkega besedila. Tema je bila ustrezna, saj je vključevala življenje deklice Alison v Kanadi. Učenci so morali omenjena vprašanja natančno prebrati, razumeti pomen vprašalnic in poiskati ustrezne odgovore v besedilu. Na primer: razločiti so morali *live in the south*, *cold in the north* oziroma *I speak English and French, these two languages, at school I speak Spanish.*

4. del – pisno sporočanje:

- Kriterij vsebina. Učenci so morali opisati kraj, kjer Tom počitnikuje, katere stvari ima s seboj in kaj lahko tam počne. Čeprav je to produktivno spretnost, je večina učencev dosegla maksimalno število točk pri kriteriju vsebina, to pa pomeni, da so učenci upoštevali navodila in omenili oziroma razvili vse tri zahtevane iztočnice.

RDEČE OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri angleščini določajo mejo *zgornje četrtine dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega in iz rumenega območja v povprečju uspešno rešili še naslednje naloge/postavke:

2. del – besedišče:

- Naloga B, testna postavka 6, ki je preverjala zelo natančno razumevanje besedila in poznavanje besedišča pred in za vrzeljo, pa tudi besedila v celoti. Če so učenci hoteli uspešno rešiti to postavko, so morali razumeti besede iz nabora in naslednje besede in besedne zveze iz besedila: *bite*, *poison*, *into the animal's blood*.

3. del – bralno razumevanje:

- Naloga B, testni postavki 3 in 6, ki sta poleg poznavanja besedišča v sobesedilu preverjali tudi sklepanje o delih besedila. Obe vprašanji, na kateri so morali učenci odgovoriti s kratkima odgovoroma, sta vključevali vprašalnico z*akaj* (*why*). Predvsem pri postavki 6 so učenci morali prebrati kar nekaj besedila, da so lahko pravilno odgovorili na vprašanje *Why does Alison work*.

4. del – pisno sporočanje:

- Kriterij besedišče in pravopis. Učenci, ki so pri tem kriteriju pridobili maksimalno število točk, so izbrali pestro besedišče (opis kraja, stvari itd.) in ga tudi pravilno uporabili. Prav tako je bila večina besed pravilno zapisana.

- Kriterij slovnica. Naloga pisnega sporočanja je omogočala rabo naslednjih jezikovnih struktur: to *be*, *have/has got*, present simple, modalni glagol *can*, ednina/množina, osebni zaimki, svojilni zaimki in podobno. Učenci, ki so pridobili 2 točki pri tem kriteriju, so pravilno in ustrezno uporabili prej navedene jezikovne strukture (4 ali več).

OPISI DOSEŽKOV NPZ PRI NEMŠČINI

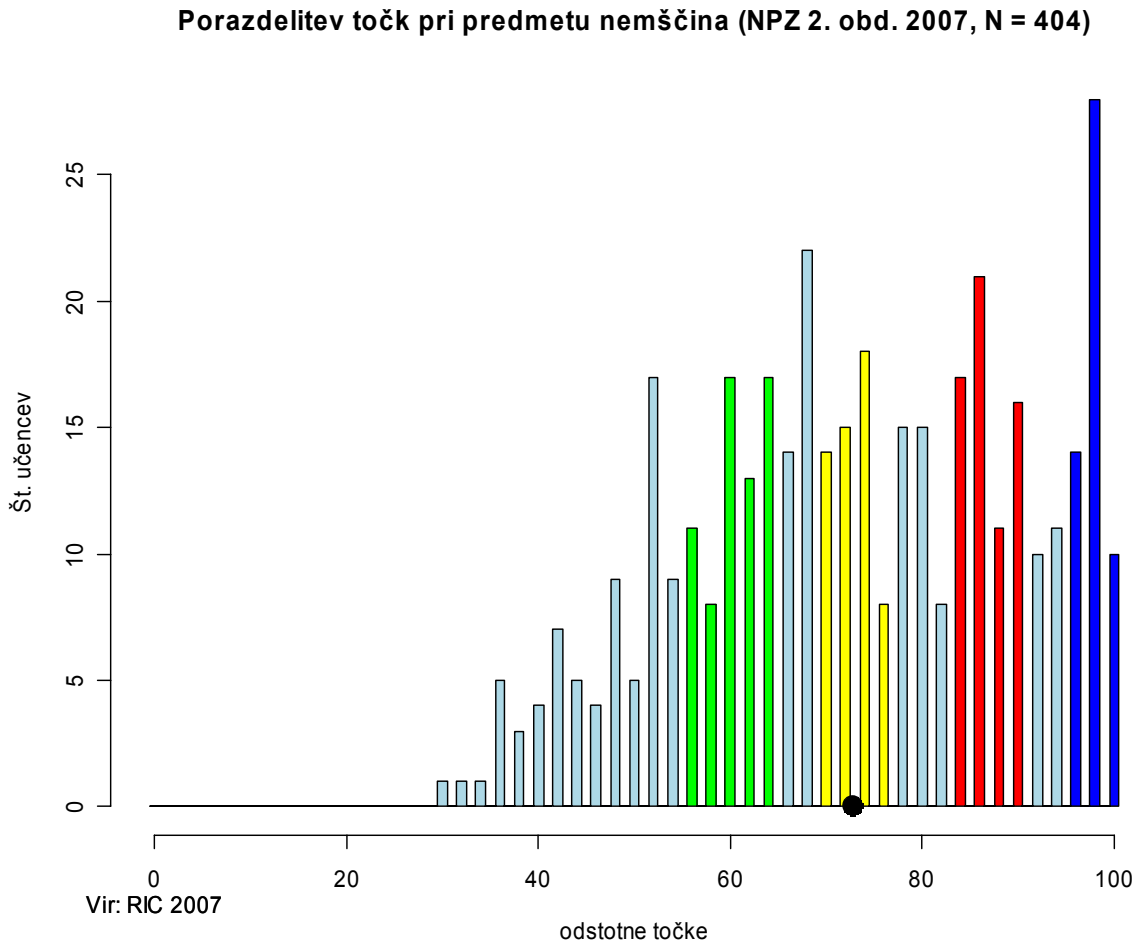

ZELENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri nemščini določajo mejo *spodnje četrtine dosežkov*, so uspešno rešili naslednje naloge:

I. del (slušno razumevanje):
Poslušajo kratka besedila, sestavljena iz znanih informacij, in pokažejo razumevanje posameznih podrobnosti ter bistva s pisnimi dejavnostmi.

1. naloga
Učenci so uspešno rešili vse štiri postavke naloge izbirnega tipa, kjer so obkrožali predmete, ki so bili omenjeni v govorjenem besedilu. Na taksonomski ravni je to manj zahtevna naloga, uspešnost reševanja pa kaže na to, da učenci razumejo besedila, sestavljena iz znanih jezikovnih informacij.

2. naloga
Učenci so uspešno rešili 1., 2. in 3. postavko.
To je naloga izbirnega tipa, kjer so se učenci odločali, ali je izjava pravilna ali napačna. Pokazali so, da ob nazornih ilustracijah prepoznajo informacije iz govorjenega besedila.

3. naloga
Uspešno so rešili 1., 2. in 5. postavko naloge izbirnega tipa.
Učenci so poslušali pogovor in se odločali, ali je izjava pravilna ali napačna. Pokazali so, da so razumeli govorjeno besedilo, sestavljeno iz znanih informacij.

II. del (bralno razumevanje):
Učenci berejo in razumejo na določeno temo vezano besedilo, ki komajda presega njihov besedni zaklad.

1. naloga
Uspešno so rešili 1., 2., 4., 5. in 6. postavko.
Učenci so morali s selektivnim branjem poiskati informacijo v besedilu,
ki komajda presega njihov receptivni besedni zaklad.

2. naloga
Učenci so uspešno rešili 1., 2., 3., 4. in 6. postavko.
Pri nalogi izbirnega tipa so se odločali, ali je izjava pravilna ali napačna. Ni jim bilo treba razumeti vseh podrobnosti v besedilu, ampak le glavne podatke.

III. del (poznavanje in raba jezika):
Učenci poznajo in uporabljajo besedišče ter določene jezikovne strukture v kontekstu.

1. naloga
Učenci so pravilno rešili 1., 3. in 5. postavko.
To je naloga povezovanja besed iz njihovega izkustvenega sveta, na primer der Junge – das Mädchen.

3. naloga
Učenci so uspešno rešili 4. postavko naloge izbirnega tipa s tremi danimi možnostmi. Pri tej postavki so morali dopolniti poved *Ihr Bruder spielt … Autos* z ustreznim predlogom *mit;* ta pomeni najosnovnejše besedišče in učencem ne povzroča večjih težav.

RUMENO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri nemščini določajo mejo *med polovicama dosežkov*, so poleg nalog iz zelenega območja uspešno rešili še naslednje naloge:

I. del (slušno razumevanje):
Poslušajo kratka besedila, sestavljena iz znanih informacij, in pokažejo razumevanje posameznih podrobnosti in bistva s pisnimi dejavnostmi.

2. naloga
Uspešno so rešili 4. in 5. postavko.
To je naloga izbirnega tipa, kjer so se učenci odločali, ali je izjava pravilna ali napačna. Postavke sodijo v rumeno območje zato, ker je to selektivno poslušanje, pri katerem morajo razumeti pomembne podrobnosti govorjenega besedila.

II. del (bralno razumevanje):
Učenci berejo in razumejo na določeno temo vezano besedilo, ki komajda presega njihov besedni zaklad.
1. naloga
Uspešno so rešili 3. postavko. To je razumevanje besedila, vezanega na določeno temo, kjer so morali razumeti pomensko preoblikovano izjavo.

III. del (poznavanje in raba jezika):
Učenci poznajo in uporabljajo besedišče ter določene jezikovne strukture v kontekstu.

1. naloga
Uspešno so rešili 4. postavko.
Povezati so morali besedi *heiß* in *kalt*.

3. naloga
Učenci so pravilno rešili 1. in 6. postavko.
Ta naloga izbirnega tipa je v 1. postavki zahtevala dopolnitev stavka z zahtevnejšo obliko glagola *lesen (Vati liest im Wohnzimmer.),* v 6. postavki pa z ustreznim povratnim zaimkom *sich. (Karin und ihr Bruder waschen sich die Hände im Bad.)*

IV. del (pisno sporočanje):
Učenci tvorijo krajše vodeno pisno besedilo na podlagi iztočnic.

Učenci so uspešno rešili 1. postavko (vsebina), kjer so imeli dane iztočnice v obliki grafičnega prikaza. Naloga preverja zmožnost tvorjenja krajšega besedila ob danih iztočnicah.

RDEČE OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri nemščini določajo *zgornjo četrtino dosežkov,*
so poleg nalog iz zelenega in iz rumenega območja uspešno rešili še naslednje naloge:

I. del (slušno razumevanje):
Učenci poslušajo kratka besedila, sestavljena iz znanih informacij, in pokažejo razumevanje posameznih podrobnosti in bistva s pisnimi dejavnostmi.

3. naloga
Uspešno so rešili 3. in 4. postavo.
Učenci so se ob poslušanju pogovora odločali, ali so izjave pravilne ali napačne. Pokazali so, da so razumeli govorjeno besedilo, sestavljeno iz znanih informacij.

II. del (bralno razumevanje):
Učenci berejo in razumejo na določeno temo vezano besedilo, ki komajda presega njihov besedni zaklad.

1. naloga
Učenci so uspešno rešili 7. postavko. To je razumevanje besedila, vezanega na določeno temo, kjer so morali razumeti pomensko preoblikovano izjavo.

2. naloga
Uspešno so rešili 7. postavko. Tudi tukaj so morali razumeti pomensko preoblikovano izjavo.

III. del (poznavanje in raba jezika):
Učenci poznajo in uporabljajo besedišče ter določene jezikovne strukture v kontekstu.

1. naloga
Učenci so uspešno rešili 2. postavko, kjer so morali povezati besedi *fragen* in *antworten.*

2. naloga
Učenci so uspešno rešili 1., 3., 4. in 6. postavko.
Iz nabora besed so vstavljali pravilno rešitev v prazne prostore v besedilu.
Vrednotile so se samo popolnoma pravilno zapisane rešitve.

3. naloga
Učenci so uspešno rešili 5. postavko, kjer so morali v nalogi izbirnega tipa dopolniti stavek z zahtevnejšo obliko glagola *gehen* (*Mutti ruft und alle gehen essen.*).

IV. del (pisno sporočanje):
Učenci tvorijo krajše vodeno pisno besedilo na podlagi iztočnic.

Pri pisnem sporočanju so poleg postavke vsebina (rumeno območje) uspešno rešili tudi postavko pravopisne in slovnične napake. Besedišče na dano temo so morali jezikovno pravilno uporabiti in sestaviti krajše preprostejše besedilo.

MODRO OBMOČJE

Učenci, katerih skupni dosežki pri nemščini določajo *zgornjo desetino dosežkov,* so poleg nalog iz zelenega, iz rumenega in iz rdečega območja uspešno rešili še naslednje naloge:

III. del (poznavanje in raba jezika):
Učenci poznajo in uporabljajo besedišče ter določene jezikovne strukture v kontekstu.

1. naloga
Učenci so uspešno rešili 6. postavko. Povezati so morali besedi *fleißig* in *faul.*

2. naloga
Uspešno so rešili 2. in 5. postavko pri nalogi, v kateri so morali vstaviti ustrezno besedo.
Vrednotile so se samo popolnoma pravilno zapisane rešitve.

3. naloga
Učenci so uspešno rešili 2. in 3. postavko.
V nalogi izbirnega tipa so morali v 2. postavki dopolniti stavek z zahtevnejšo predložno zvezo *in der (Mutti kocht in der Küche.),* pri 3. postavki pa s svojilnim zaimkom *ihre (Karin macht ihre Hausaufgaben.).*

NALOGE NAD MODRIM OBMOČJEM

V to območje sodi 5. postavka iz 2. naloge izbirnega tipa v II. delu preizkusa znanja (bralno razumevanje). Te postavke s 65-odstotno verjetnostjo niso rešili niti učenci z najvišjimi dosežki. Postavka je temeljila na prepoznavanju besede *Passanten* v izjavi *Dort stellt sie den Passanten eine Frage;* učenci so se na podlagi prebranega besedila morali odločiti, ali je izjava pravilna ali napačna. Beseda *Passanten* je učencem manj znana in sodi v zahtevnejše besedišče.

SKLEP

Iz razporeditve dosežkov lahko ugotovimo, da so učenci bolje reševali naloge slušnega razumevanja, kjer učenci pazljivo in natančno poslušajo in se na naloge ustrezno pisno odzivajo, in naloge bralnega razumevanja, kjer učenci berejo in razumejo na določeno temo vezano besedilo, ki komajda presega njihov besedni zaklad. Takšni rezultati so v skladu s pričakovanji in cilji, zapisanimi v učnem načrtu, se pravi, da je najvažnejši cilj pouka nemščine na ravni zgodnjega učenja prav razvijanje sporočilne sposobnosti, ki je prilagojena otrokovi starostni stopnji. Pričakovano zahtevnejše so naloge poznavanja in rabe jezika, ki sodijo v višjo taksonomsko raven in so tudi bolj selektivne.